

समुद्रातील दुर्मीळ प्रजाती मासेमारी जाळ्यात
अटकल्यानंतर त्यांची सुटका करण्याकरिता
मच्छिमारांना अनुदान देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: मत्स्यवि-१११८/प्र.क्र. ७५/पदुम-१४
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : २१ डिसेंबर, २०१८

वाचा :

शासन पत्र क्र. :- मत्स्यवि-१११८/ प्र.क्र. ७५/पदुम १४, दि. ११.०५.२०१८

प्रस्तावना :

समुद्रातील अनेक दुर्मीळ प्रजाती असून कासव, डॉल्फिन, शार्क व इतर प्रजाती आढळतात. वन्यजीव संरक्षण अधिनियम, १९७२ अंतर्गत समुद्रातील दुर्मीळ प्रजाती संरक्षित करण्यात आलेले आहे. मासेमारी करतेवेळी मासेमार्त्यांच्या जाळ्यांमध्ये अशा अनेक प्रजाती अटकल्यामुळे त्यांना सोडविण्यासाठी मच्छिमारसुद्धा अथक प्रयत्न करतात. परंतु मच्छिमारांच्या जाळ्यांचे नुकसान होत असल्यामुळे काही वेळेस मच्छिमार अशा प्रजाती पुन्हा समुद्रात सोडण्याचे प्रयत्न करीत नाही. सबब मच्छिमारांनी सागरी प्रजातींचे संरक्षण करण्याकरिता त्यांच्या मासेमारी करतेवेळी मच्छिमारांच्या जाळ्यामध्ये अटकलेले अशा दुर्मीळ प्रजातींना सुटका करण्याकरिता त्यांचे जाळे फाडून/कापून त्या दुर्मीळ प्रजातीची सुटका केल्यास अशा मासेमारी जाळ्याच्या नुकसान भरपाई पोटी त्या मच्छिमारास नुकसान भरपाई देण्याची बाब शासनाचा विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

मच्छिमारांनी सागरी प्रजातींचे संरक्षण करण्याकरिता त्यांच्या मासेमारी करतेवेळी मच्छिमारांच्या जाळ्यामध्ये अटकलेले अशा दुर्मीळ प्रजातींना सुटका करण्याकरिता त्यांचे जाळे फाडून/कापून त्या दुर्मीळ प्रजातीची सुटका केल्यास अशा मासेमारी जाळ्याच्या नुकसान भरपाई पोटी त्या मच्छिमारास रु. २५,०००/- इतके अनुदान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन विभाग यांच्या मॅगुव्ह सेलमार्फत खाली नमूद अटी व शर्तीच्या अधीन राहून देण्यात येईल.

अटी व शर्ती :

- १) नौका मालकाचे नाव व पुर्ण पत्त्यासहीत अनुदानाकरिता अर्ज
- २) नौकेचे नाव व क्रमांक
- ३) मासेमारी परवाना

- ४) नौका नोंदणी प्रमाणपत्र
- ५) नौकेवर उपस्थित सर्व सदस्यांची नावे व आवश्यक कागदपत्रे
- ६) ज्या ठिकाणी दुर्मीळ प्रजाती पकडल्या आहेत त्या ठिकाणचे GPS क्रमांक
- ७) जाळी फाडताना व दुर्मीळ प्रजातीची सुटका करतानाचे छायाचित्र व चित्रफीत सादर करावी.

समुद्रातील दुर्मीळ प्रजातींचे संरक्षण करण्याबाबत मच्छिमारांमध्ये जनजागृती करण्याकरिता मॅग्नूव्ह सेलमार्फत सहाय्यक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय यांच्या स्तरावर २ महिन्यांनी मच्छिमार सहकारी संस्थेमध्ये जाऊन त्यांना दुर्मीळ प्रजातींचे संरक्षण करण्याबाबत प्रशिक्षण देण्यात यावे, या करिता लागणारा प्रति प्रशिक्षण खर्च मॅग्नूव्ह सेलमार्फत देण्यात येईल.

तसेच समुद्रातील दुर्मीळ प्रजातींचे संरक्षण करण्याबाबत मच्छिमारांमध्ये जनजागृती करण्याकरिता मत्स्यव्यवसाय विभाग व मॅग्नूव्ह सेल यांच्या संयुक्त विद्यमानाने राज्यस्तरीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१२२११६३५१२१९०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विजय चौधरी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व)
४. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य
५. प्रधान सचिव (पदुम), मंत्रालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
६. अतिरिक्त प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन), रुम नं ३०२, तिसरा मजला, वीकफिल्ड हाऊस, ब्रिटानिया हॉटेलच्या जवळ, बलार्ड ईस्टेट, मुंबई - ४०० ००१
७. आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
८. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण.
९. जिल्हाधिकारी, पालघर/ठाणे/मुंबई उपनगर/मुंबई शहर/रायगड/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळ, मुंबई.
११. प्रादेशिक उपायुक्त, मत्स्यव्यवसाय, मुंबई विभाग, मुंबई.

१२. सहाय्यक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, पालघर/ठाणे/मुंबई उपनगर/मुंबई शहर/ रायगड/ रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग
१३. जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, पालघर/ठाणे/मुंबई उपनगर/मुंबई शहर/ रायगड/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग
१४. महालेखापाल (लेखापरीक्षक/लेखा अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर
१५. निवडनस्ती.